

نگرانی از 45 روزه شدن حج تمتع

عربستان سعودی امسال ابتدای ذی‌القعدة را تاریخ اعزام زائران اعلام کرده است...

عربستان سعودی امسال ابتدای ذی‌القعدة را تاریخ اعزام زائران اعلام کرده است
نگرانی از 45 روزه شدن حج تمتع

یک مقام آگاه از 45 روزه شدن دوره حج تمتع برای زائران ایرانی خبر داد و گفت: این تصمیم به درخواست مقامات سعودی صورت گرفته و چانه‌زنی برای برگشت زمان حج تمتع به روال سابق ادامه دارد.

وی که نخواست نامش فاش شود در گفت‌وگو با خبرنگار [171#&جام‌جم](#) افزود: در صورتی که مسوولان حج و زیارت نتوانند طول دوره حج تمتع را به روال سابق برگردانند، ایران حتی سال‌های آینده برای افزایش سهمیه خود نمی‌تواند برنامه‌ریزی کند و خود به خود برای آینده سهمیه کشورمان در تنگنا قرار خواهیم گرفت. هر سال به طور متوسط حدود 2 میلیون نفر زائر از 52 کشور اسلامی برای شرکت در مراسم حج به عربستان سفر می‌کنند و ایران از این میان سهمی تقریباً 100 هزار نفری دارد.

به گفته وی، کشور ما هر سال اعزام زائرانش را به عربستان از 10-12 ذی‌القعدة آغاز می‌کند، اما امسال عربستان اعلام کرده است همه کشورهای اسلامی بدون استثنا باید از ابتدای ذی‌القعدة زائرانشان را به این کشور اعزام کنند.

دلیل این تصمیم عربستان، عملکرد ناموفق این کشور در نقل و انتقال زائران در موسم حج سال گذشته بوده است که باعث تاخیرهای طولانی در پروازهای حجاج شد و سعودی‌ها را به این نتیجه رساند که به جای توسعه فرودگاه‌هایشان، زمان بازگشت حجاج را طولانی‌تر کنند و به این ترتیب به رفت و آمدشان سر و سامانی بدهند.

اگر تصمیم عربستان برای طولانی‌تر کردن تمتع عملی شود، زائران باید زودتر از زمان پیش‌بینی شده ایران را به مقصد عربستان ترک کنند و به همین نسبت اقامت آنها در این کشور نیز بیشتر طول می‌کشد.

البته ماجرای چهل و چند روزه شدن تمتع برای عربستان، اتفاق تازه‌ای نیست، تصمیمی است که از 2 سال پیش درباره‌اش هشدار داده بود و در پایان موسم حج سال گذشته نیز آن را اعلام کرد، اما عملی شدن این هشدارها همچنان برای مسوولان ایرانی باورناپذیر و جدید است و برای آن برنامه مشخصی ندارند.

تلاش مسوولان ایرانی برای راضی کردن سعودی‌ها به ثابت ماندن زمان حج در شرایطی رخ می‌دهد که عربستان این تصمیم را از زمان عقد قرار داد ویژه حج با ایران برای چگونگی برگزاری این مراسم اعلام کرده بود، اما شواهد گویای آن است که مسوولان سازمان حج و زیارت آن را جدی نگرفته بودند، هر چند مدیر دفتر نمایندگی سازمان حج و زیارت در عربستان هم احتمال افزایش مدت حضور حجاج ایرانی را تایید کرده است.

حمید حبیبی تنها در گفت‌وگو با ایرنا افزوده است: باید پرواز هواپیماهای حامل حجاج ایرانی برای مناسک حج تمتع امسال زودتر از سال گذشته انجام شود.

عواقب طولانی شدن حج

شاید در نگاه نخست، چند روز بیشتر ماندن در عربستان ضرری نداشته باشد و حتی برای خیلی‌ها که سال‌ها در آرزوی زیارت خانه خدا بوده‌اند، خوشایند هم باشد، اما این تصمیم عربستان تأثیری منفی بر برنامه‌ریزی‌های کلان ایران برای برگزاری حج امسال خواهد داشت و هزینه‌ای اضافه را نیز بر همه زائران تحمیل خواهد کرد.

گفته می‌شود، علی‌لیالی رئیس سازمان حج و زیارت، گفت‌وگوی مسوولان این سازمان را با رسانه‌ها در این زمینه ممنوع کرده است و شواهد هم ثابت می‌کند این شایعات چندان هم از حقیقت دور نیست چرا که تلاش جام‌جم برای گفت‌وگو با مسوولان این سازمان، از طریق روابط عمومی آن بی‌نتیجه ماند و به همین دلیل مقام آگاهی که در این باره با ما گفت‌وگو کرده است مایل نبود نامش فاش شود.

این مسوول درباره عواقب منفی افزایش طول حج توضیح می‌دهد: سازمان حج و زیارت از مدت‌ها پیش برای تاریخی مشخص در مدینه، هتل رزور کرده است و اگر عربستان، ایران را وادار کند زائرانش را زودتر به حج بفرستد، این سازمان ناچار می‌شود هتل‌های باقیمانده در مدینه را با قیمتی گران‌تر برای اقامت زود هنگام زائران رزرو کند.

وی می‌افزاید: هزینه 3-4 میلیون تومانی که سازمان حج و زیارت از زائران دریافت کرده است براساس برنامه‌ریزی اقتصادی این سازمان برای سفری با طول همیشگی آن بوده است، اما اگر ایران هتل‌هایی با قیمتی بیشتر از نرخ معمول در مدینه رزرو کند، زائران ناچار می‌شوند مابه‌التفاوت رزروهای جدید و قدیم را بپردازند و هزینه‌های اضافی به آنها تحمیل خواهد شد.

به گفته وی اما هزینه اضافه تحمیل شده به مردم در صورت طولانی شدن حج، فقط مابه‌التفاوت رزورها نیست، بلکه هزینه خوراک و نقل و انتقال زائران در مدت اضافه اقامت آنها در عربستان نیز به عهده سازمان حج و زیارت است که احتمالاً در نهایت به دوش مردم خواهد افتاد.

این مقام آگاه می‌افزاید: هرچند ایرانی‌ها و دیگر کشورهای مسلمان از طولانی شدن حج ضرر می‌کنند اما بیشتر مانند 2 میلیون زائر در عربستان، سودی کلان را عاید این کشور خواهد کرد و علاوه بر این به مسوولان حوزه حج در این کشور فرصت می‌دهد بدنامی رسانه‌ای‌شان را به دلیل تاخیرهای طولانی پروازهای حجاج در سال گذشته جبران کنند.

هم‌اکنون هیأتی ایرانی از سازمان حج و زیارت به رایزنی‌های خود برای تغییر نظرسعودی‌ها ادامه می‌دهد اما دشوار به نظر می‌رسد آنها حاضر به استثناء قائل شدن در این زمینه باشند. در نتیجه ایران ناچار خواهد شد هزینه‌ای گزاف را بابت اهمال کاری‌اش بپردازد و شاید آن وقت مسوولان سازمان حج و زیارت در واکنش به ناراضایتی مردم از این وضعیت، سرانجام به این پرسش پاسخ دهند که چرا با وجود هشدار کشور عربستان درباره طولانی شدن زمان حج هنگام تنظیم قرار داد ویژه برگزاری حج میان 2 کشور، برای این تغییر برنامه‌ریزی نکردند.

مقامات سعودی به ایران اعلام کرده‌اند: 100 هزار نفر زائر حج تمتع کشورمان باید در طول 30 روز به عربستان اعزام شوند، یعنی هر روز 3300 زائر به عربستان انتقال یابند و چنانچه این امر صورت گیرد اقامت حجاج بیش از 40 روز خواهد بود. با این حال رایزنی مقامات ایرانی با دولت عربستان سعودی همچنان در حال انجام است و امید می‌رود چانه‌زنی مسوولان سازمان حج و زیارت برای برگرداندن دوره حج تمتع به روال سابق به نتیجه برسد.

مریم یوشی‌زاده / گروه جامعه